

צא:

עין משפט‏‏**נר מצוה**

א [מִי שֶׁ"ד מֵהַל' עֵירוּבִין הֵל' טוּ שׁוֹעֵב אִיחַ סִי שַׁפְתָּן:]‏

רבינו חננאל

ת"ש אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כל שגבוה י' טפחים למרפסת פחות מיכן לחצר, במה דברים אמורים בזמן שהיו של רבים ועירבו אילו לעצמן ואילו לעצמן, או שהיו של יחידים שאין צריכין לערב. אבל אם היו של רבים ששכחו ולא עירבו [גג] וחצר ואכסדרה ומרפסת רשות אחת, טעמא דלא עירבו הוא דהין רשות אחת, אבל עירבו לא. קשא דשמואל ולר' יוחנן. ופיקינן הא ברייתא [רבנן] היא. כי קאמרין בין עירבו בין לא עירבו ודאי ששכחו שמעון קאמרין, ואמרין דיקא נמי מדלא קתני מבוי [וקרפף] בהדיהו. שמי' לרבנן היא ולא לר' שמעון. דהא שמעינן ליה לר' שמעון דמבוי כקרפף וכגג ומרפסת חשיב, דבשעינן למימר לקמן. ת"ש [חמש] חצירות פתוחות זו לזו, ופתוחות למבוי [ושכחו כולם ולא עירבו] אסור להכניס ולהוציא מחצר למבוי [וכו' ור"ש מתיר שהיה ר"ש אומר כל זמן שהן של רבים ושכחו ולא עירבו גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי כולן רשות אחת הן. טעמא דלא עירבו הא עירבו לא. ופרקינן מאי לא עירבו חצירות בהדי הדדי הא חצר ובתים עירבו. ודחינן והא לא עירבו קתני, ולא קרינן עירבו אלא בחצר עם בתים, אבל בחצר דרך בתים עם מבוי שיתוף נקרא. ואם לא עירבו חצירות בהדדי קאמר כמו שאמרת, לא נשתתפו הוה ליה למיתני ופרקינן תני בברייתא לא נשתתפו. (ב) ושנינן משנה יתירא איצטריכא ליה. מהו דתימא כי פליג ר' שמעון לרבנן בשלא עירבו אבל בשעירבו מודה להו דאסרי, קמ"ל דממשנה יתירא דאפילו בשעירבו פליג עלייהו. אמר ליה רבינא לרב אשי

(א) מר' רבנן אילו נראה דני' אחרת הוה לו כטובא וגם משנה יתרה לר"ש אפטרך וי"ע.

גג וחצר ואכסדרה ומרפסת כולין רשות אחת הן. לרז דאוקי ממני' ככילד משתתפין (לעיל דף פד. א) לאותם הדרים במרפסת אחי הכא שפיר דכשעירבו בני מרפסת לעצמן ובני חצר לעצמן דשכיחי מאני דבתים בחצר ומאני דעליות במרפסת כשהסלע גבוה י' הוי למרפסת

שהסלע שוה להן ולבני חצר אסור להשתמש על הסלע אפילו כלים ששצתו בחצר אטו כלים ששצתו בצית ופחות מכאן אסורין לשניהם וכשלא עירבו דלא שכיחי מאני דבתים ודעליות שס הוי מרפסת וחצר רשות אחת ואין אוסרין זה על זה אבל לשמואל דקרי מרפסת לבני עליות ומיירי כשהסלע כנגד חלונות ומשתמשין שס בני עליות דרך חלונות כשלא עירבו ומימה היאך משתמשין בפחות מי' בני עליות על הסלע כלים ששצתו בעליות דרך חלונותיהם והלא אין חצר ומרפסת רשות אחת אלא לכלים ששצתו בתוכן ולא לכלים ששצתו בתוך הבית ועליות וי"ל דלשמואל דוקא ארישא קאי דמיירי בגבוה עשרה הוא דמפליג בין עירבו בין לא עירבו כדפרשינן לעיל אליצא דשמואל אבל סיפא דקתני פחות מיכן לחצר דהוי דוקא לחצר לשמואל מיירי ודאי בין עירבו בני עלייה לעצמן ובני חצר לעצמן בין לא עירבו ובין הכי ובין הכי בני חצר מותרין ובני עלייה אסורין לשלשל מחלונותיהם: **וּבְבָיִים** ששבתו **בחצר מותר להוציא** בחצר. פי' ככל חצירות דאי באותו חצר ותו לא אפילו שצתו בצית נמי ומיירי לרז כשלא עירבו חצירות עם הבתים וקשיא דא"כ היכי מייתי סיעתא בסמוך לרז דאמר מבוי שלא נשתתפו צו אין מטלטלין צו אלא צד' הא רז גופיה לא אסר אלא כשעירבו בתים עם החצירות אבל כשלא עירבו לא אסר דמוכח בפרק אס לא הביא (שגם דף קל:). ואדרבה קשיא מינה לרז כר"ש והכא קאמר דר"ש מתיר וי"ל דמייתי דכמו שעירבו לרז אליצא

דר"ש אין מטלטלין צו אלא צד' וטעמא כדמפרש שס רש"י משום דכשעירבו אסור לטלטל מחצר למבוי אפילו כלים ששצתו בתוכה אטו כלים ששצתו בצית ואין במבוי שום תשמיש ודמיא לכרמלית כיון דאין צו אלא ג' מחיצות ולכן אין מטלטלין צו אלא צד' ה"ג לרבנן אפילו בלא עירבו אין מטלטלין צו אלא צד' דאסרי לטלטל מאני דחצר למבוי דחצר ומבוי לדידהו לאו רשות אחת הן: **במהו דתימא כי פליגי רבנן ע"יה דר"ש היבא דעירבו.** ואסור לטלטל מחצר למבוי משום דשכיחי מאני דבתים בחצר ומינה מחצר לחצר לא אסרי אע"ג דעירבו דאין תשמיש דחצר זה רגילין בחצר אחרת אבל רגילות הוא להוציא מחצר למבוי ואע"ג דרבנן דשלש חצירות (לעיל מה:). גזרו וגם בצרייתא דגג וחצר אכסדרה ומרפסת אמרינן דוקא לא עירבו הא עירבו גזרינן שמה רבנן דהכא אינם רבנן דהתם ובאלו הכי ז"ל כן דבפרק מי שהוציאוהו (לעיל דף מו:). אמר דתנא דפליג אדרכי שמעון היינו ר' יהודה וצברייתא המסייעה לרז יהודה אית ליה לרבי יהודה דגג וקרפף רשות אחת ולרבנן דהכא לית להו י' קמשמע לן דבלא עירבו פליגי וטעמא דאסור מחצר למבוי דהוי מבוי כמו קרפף דלא הוי רשות אחת עם החצר: והא

אנשי מרפסת. דיורי עליות הרצה פתוחין לה: **ולא עירבו.** בני חצר עם בני מרפסת אבל עירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן ובני מרפסת אין אוסרים על בני חצר אע"פ שיוצאין לה כסולם ודריסקת רגלם עליה לרה"ר דאמרינן לעיל צפ' כילד מעצרינן (דף נט:). סולם תורת פתח עליו ותורת מחילה עליו והכל להקל

והכא אמרינן תורת מחילה עליו: **כל שגבוה י' טפחים.** כגון עמוד או תל: **למרפסת.** מותר להשתמש צו ולחצר אסור דה"ל לזה צפתח ולזה צזריקה ובסמוכה למרפסת בתוך ד' עסקינן וכדמוקמא לה בפירקין דלעיל (דף טז:). **פחות מכאן לחצר.** כלומר אף לחצר ושיניהן אסורים צו והכי אוקמינן התם: **צד"א.** דמחלקין רשות חצר ומרפסת דלא מישתרו צדהי דהדי: **בזמן שהיו אלו של רבים וכו'.** שדיוירין הרצה בחצר ודיוירין הרצה במרפסת: **ועירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן.** דהשתא מפקי בני חצר מאני דבתים לחצירן ובני עליות מאני דעלייה למרפסת ואי שרית ליה כלים ששצתו בחצר לטלטל במרפסת אחי לטלטל צה נמי כלי הבית: **או שהיו של יחידים.** שאין בחצר אלא בית אחד ואין במרפסת אלא עלייה אחת: **שאינן צריכין לערב.** לעצמן והשתא שכיחי מאני דבית בחצר ומאני דעלייה במרפסת דליכא דליסר עלייהו הלכך גזרו צהו רבנן דלא לישתרו צדהי דהדי גזרה משום מאני דבתים: **ושכחו ולא עירבו.** לעצמן דלא שכיחי מאני דבתים בחצר ומאני דעלייה במרפסת: **כגון רשות אחת הן.** לכלים ששצתו בתוכם. מאן שמעת ליה האי סברא ר"ש וקאמר עירבו לא: **רבנן היא.** דמדודו בגגין וחצירות דרשות אחת הן ואיניהו ודאי לא שרו היכא דעירבו דגזרי כדאמרינן בפרק מי שהוציאוהו (לעיל מט:). **גבי ג' חצרות הפתוחות זו לזו דפליגי אדר"ש ואמרו שלשתן אסורין דגזרי דלמא אחי לאפוקי מאני דבתים דלחצוה שצבאמנעית לחצוהה חצרתה אבל ר"ש**

לא גזר: דלא קסני. גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי דאי ר"ש כולוהו חדא רשותא נינהו: **אסור להוציא מן החצר למבוי.** כרבנן דאסרי במבוי כקרפף: **במבוי אסור.** ולקמן מפרש. קס"ד השתא דאפילו כלים ששצתו בתוכו אסור לטלטולי ציה דכרמלית משוי ליה כל זמן שלא נשתתפו צו: **ור"ש מסיב.** אף להוציא כלי חצר למבוי: **כל זמן שהן של רבים.** קס"ד דה"ק הואיל ובכולן יש דיוירין הרצה ושכחו ולא עירבו לעצמן כיון דהשתא לא שכיחי כלי הבתים בחצירות כולן מותרים זה עם זה: **לא עירבו חצירות צהדדי.** וכל חצר עירצה לעצמה והאי כל זמן שהן של רבים דאמר לאו טעמא להיתירא הוא אלא רבותא הוא ואע"ג דלא עירבו חצירות צהדדי וכל חצר עירצה לעצמה וכל חדא אית צה דיוירין טובא ומפקי מאני דבתים לחצר ואיכא למיגזר דאיירי דאוושי דיוירין לא מיוחדרי שפיר ומפקי מאני דבתים לחצר האחרת אפ"ה לא גזר: **והא לא עירבו.** לגמרי משמע: **מאי לא עירבו.** דמשמע לגמרי אשיתוף דמבוי קאי ובעירוב דחצירות לא איירי מידי דלא איכפת ליה צהו בין עירצה כל אחת לעצמה בין לא עירבו קאמר דמותרים במבוי בלא שיתוף: **ואמרי ליה רבנן לא.** בגג וחצר ואכסדרה ומרפסת מודינן לך אבל בקרפף ובמבוי לא: **הא דר' יוצא צפ' ר"א דמילה** (שבת קל:). **אימא ולמבוי אסור.** להוציא כלי החצר: **היינו יושא.** הא תנא עירבו לא נשתתפו הוא: **אבל לא עירבו לעצמן אימא מודו.** אשמעינן משנה יתירה דעל כרחק חדא לעירבו וחדא ללא עירבו ואפילו הכי אסור:

ומי

כל גגות פרק תשיעי עירובין

מסורת הש"ס

(א) לעיל פג. צ) שבת קלג. ג) וישם אימא רב הונא. ד) הסי"ד ואח"כ מה"ד קמ"ג כ"ג"ל רש"י,

מוסף רש"י

ראנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו. אלו עם אלו, אבל עירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן. מרפסת ארוכה היא והרצה פתחי עליות פתוחין לה וכולן יוצאין בסולם אחד לחצר וממנה לרה"ר (דף נט:). פחות מכאן הואיל ואין אחרין כדאמרינן (טז:). סולם תורת פתח עליו ותורת מחילה עליו ואין אחרין כדאמרינן (טז:). סולם תורת פתח עליו ותורת מחילה עליו והכל להקל, ומי' שני רשויות הן ואין מוציאין מזה מבוי שלא נשתתפו בו. עירוב דחצירות במבוי קרי שיתוף (שבת קל:).

(א) מר' רבנן אילו נראה דני'

אחרת הוה לו כטובא וגם משנה יתרה לר"ש אפטרך וי"ע.